

ΙΑΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΡΑΝΙΑ

ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Περιβάλλον Και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Διαχείριση

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: Φυσικές Επιστήμες (Αντικείμενα και Υλικά), **Μαθηματικά** (Χώρος και Γεωμετρία – Μέτρηση, Στατιστική), **Γλώσσα** (Κατανόηση και Παραγωγή Προφορικού και Γραπτού λόγου), Τέχνες (Δράμα, Εικαστικά), **Τ.Π.Ε.** (Γνωρίζω τις ΤΠΕ και Δημιουργώ, Επικοινωνώ και Συνεργάζομαι, Διερευνώ, Πειραματίζομαι, Ανακαλύπτω και Λύνω προβλήματα, οι ΤΠΕ στην Κοινωνία και τον Πολιτισμό), **Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη** (Ταυτότητα, Αυτορύθμιση, Κοινωνική Αλληλεπίδραση)

ΣΤΟΧΟΙ:

Περιβάλλον Και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Διαχείριση

- Να αντιληφθούν ότι τα απορρίμματα είναι αποτέλεσμα ανθρώπινης δραστηριότητας (Διαχείριση απορριμμάτων)
- Να διακρίνουν συμπεριφορές ανεξέλεγκτης ρίψης απορριμμάτων στο περιβάλλον και ορθολογικής συλλογής και αποκομιδή τους
- Να διακρίνουν τα οργανικά από τα ανακυκλώσιμα απορρίμματα
- Να εξοικειωθούν με στρατηγικές μείωσης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης απορριμμάτων
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία της ανακύκλωσης
- Να αναγνωρίσουν τις δυνατότητές τους να συμβάλλουν θετικά στην ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων
- Να υιοθετούν θετικές στάσεις και συμπεριφορές

Επιμέρους στόχοι ανάλογα με τη δραστηριότητα:

- Να αναπτύξουν το αίσθημα του ανήκειν (Ταυτότητα)
- Να αναγνωρίσουν και να περιγράψουν τα συναισθήματά τους (Αυτορύθμιση)
- Να αποκτήσουν ηθικές αξίες (Αυτορύθμιση)
- Να εξοικειωθούν με τους κανόνες επικοινωνίας (Διαδικασία)
- Να διερευνήσουν κατάλληλες χρήσεις αντικειμένων και υλικών (Αντικείμενα και Υλικά)
- Να διακρίνουν και να περιγράφουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντικειμένων και των υλικών (Αντικείμενα και Υλικά)
- Να επινοούν ιδέες για τη χρήση των αντικειμένων και των υλικών με βάση τα χαρακτηριστικά τους (Αντικείμενα και Υλικά)
- Να αντιληφθούν και να εκφράσουν τη διαφορά ανάμεσα στα διάφορα αντικείμενα και υλικά (Αντικείμενα και Υλικά)
- Να διαπιστώσουν την αλλαγή της φυσικής κατάστασης των υλικών και αντικειμένων (σχήμα και μέγεθος) ανάλογα με τις συνθήκες (Αντικείμενα και Υλικά)
- Να αναπτύξουν και να εκφράσουν ιδέες με ψηφιακά μέσα και να παράγουν πολυτροπικά έργα (Γνωρίζω και Δημιουργώ)
- Να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με τη χρήση διαδικτύου (Επικοινωνώ και Συνεργάζομαι)
- Να μπορούν να πληροφορούνται με εκπαιδευτικά λογισμικά (Επικοινωνώ και Συνεργάζομαι, Διερευνώ, Πειραματίζομαι, Ανακαλύπτω και Λύνω προβλήματα)

- Να διαχειρίζονται την πληροφορία και να εκφράζονται με λογισμικό γενικής χρήσης, έκφρασης και δημιουργίας
- Να αναγνωρίζουν τις ΤΠΕ ως μέσα εργασίας και αλληλεπίδρασης
- Να αναγνωρίζουν απλούς χάρτες και να εντοπίζουν θέσεις (Χώρος και Γεωμετρία - Μέτρηση)
- Μέτρηση ποσότητας και όγκου – Να συγκρίνουν χωρητικότητες και όγκους με επανάληψη μη τυπικών μονάδων (Χώρος και Γεωμετρία - Μέτρηση)
- Να εκτιμούν τον όγκο απλών στερεών και να κάνουν συγκρίσεις (Χώρος και Γεωμετρία – Μέτρηση - Μέτρηση ποσότητας και όγκου)
- Να ταξινομήσουν με κριτήρια επιλογής που θέτουν τα παιδιά
- Να εξοικειωθούν με τη συλλογή δεδομένων και να κατασκευάζουν διαγράμματα με υλικά και εικόνες (Στατιστική)
- Να διαβάζουν πληροφορίες σε διαγράμματα (Στατιστική)
- Να συνηθίσουν στην ακρόαση προφορικού λόγου (Κατανόηση Προφορικών Κειμένων)
- Να εξοικειωθούν με τις συνθήκες επικοινωνίας και να αξιοποιούν το επικοινωνιακό πλαίσιο και να υιοθετούν επικοινωνιακές στρατηγικές (Κατανόηση και Παραγωγή Προφορικών Κειμένων)
- Να παράγουν προφορικά κείμενα (Παραγωγή Προφορικών Κειμένων)
- Να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους (Παραγωγή Προφορικών Κειμένων)
- Να αποκτήσουν αρχικές ιδέες και να επαληθεύουν διαισθητικά αρχικές υποθέσεις με τις βασικές συμβάσεις ανάγνωσης (ανάγνωση χαρτών)
- Να χρησιμοποιούν σημειωτικά μέσα για την παραγωγή κειμένων (Παραγωγή Γραπτού λόγου)

Μέθοδοι:

Συστημική του Παρατηρητή, Έρευνα Πεδίου, Μελέτη Περίπτωσης, Πολυαισθητηριακή Μέθοδος, Εννοιολογικός Χάρτης, Ερωταπαντήσεις, Project, εργασία σε ομάδες, Εκπαίδευση μέσω Τέχνης

Δραστηριότητες

Προκαταβολικός Οργανωτής

1. Α΄ Φάση (Συστημική του Παρατηρητή) – Εμείς και τα σκουπίδια

Υλικά: ένα λούτρινο αρκουδάκι, ένα βιβλίο (εικόνα σαν κούκλα), σακούλα απορριμμάτων, Σπίτι (σκηνικό κουκλοθέατρο), μαρκαδόροι, χαρτιά κάνσον μεγάλου μεγέθους, Η/Υ, λογισμικό Έκφρασης και Δημιουργίας Revelation Natural Art

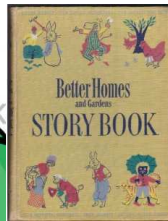
Εξέλιξη:

Η νηπιαγωγός παρουσιάζει κουκλοθέατρο με θέμα ένα αρκουδάκι και ένα παλιό βιβλίο, τα οποία βρέθηκαν στη σακούλα απορριμμάτων του σπιτιού τους. Εκτυλίσσεται ένας διάλογος ανάμεσα στους δύο, κατά την οποία το αρκουδάκι παραπονιέται στο βιβλίο επειδή γέμισε με λεκέδες και μυρίζει άσχημα. Ξεκινά μια συζήτηση για τη ζωής τους, από τη στιγμή που τους δώρισαν μέχρι τη στιγμή που τα πετάζανε στα σκουπίδια.

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες των τεσσάρων και καλούνται να αποτυπώσουν την ιστορία σε ένα χαρτόνι χρησιμοποιώντας τα παρακάτω εικονίδια (εκτυπωμένες εικόνες) και άλλα που θα αναζητήσουν στο διαδίκτυο ή θα

ζωγραφίσουν. Το χαρτόνι ονομάζεται «Εμείς και τα Απορρίμματα μας». Μια ομάδα παιδιών εργάζεται στον υπολογιστή με το λογισμικό Έκφρασης και Δημιουργίας Revelation Natural Art.

2. «Τι γνωρίζω – Τι θέλω να μάθω για τα απορρίμματα»

Υλικά: Λογισμικό Εννοιολογικών Χαρτών Kidspiration

Δραστηριότητα:

Στο λογισμικό Εννοιολογικών Χαρτών Kidspiration τα παιδιά λένε τις απόψεις τους για ότι γνωρίζουν για τα άχρηστα αντικείμενα και τα απορρίμματα. Οι ιδέες τους καταγράφονται στο λογισμικό μέσα από την ηχογράφιση που παρέχεται από το ίδιο το λογισμικό.

3. «Τα σκουπίδια μας – Τι πετάνε οι άνθρωποι; Τι βρίσκεται μέσα στα σκουπίδια;»

Υλικά: σακούλα σκουπιδιών, γάντια latex, φύλλα καταγραφής, διαδραστικός πίνακας, λογισμικό διαδραστικού πίνακα, χαρτόνια ή / και χαρτιά

Δραστηριότητα:

- Η νηπιαγωγός ρωτά τους μαθητές «πώς θα μπορούσαν να μάθουν τι σκουπίδια πετούν οι άνθρωποι στους κάδους. Τι σκουπίδια πετούν οι μαθητές του νηπιαγωγείου; Οι μαθητές προτείνουν (πιθανολογείται ότι θα προτείνουν να δούμε τους κάδους απορριμμάτων).

- Στο χώρο της ολομέλειας της τάξης τοποθετείται η σακούλα του κάδου της τάξης. Η νηπιαγωγός ανακοινώνει ότι για να μάθουμε τα υλικά που πετιούνται στα

σκουπίδια, θα ξεχωρίσουμε τα αντικείμενα που θα βρούμε μέσα στη σακούλα απορριμμάτων της τάξης.

- Τα παιδιά κάνουν υποθέσεις για τα αντικείμενα που πιθανόν υπάρχουν μέσα στη σακούλα και η νηπιαγωγός τα καταγράφει στο διαδραστικό πίνακα ή σε χαρτί του μέτρου. Οι καταγραφές εκτυπώνονται και αναρτώνται. Το κάθε παιδί φορά ένα γάντι latex και με τη σειρά βγάζουν ένα ή περισσότερα αντικείμενα.

- Τα αντικείμενα ταξινομούνται πάνω σε μεγάλα χαρτιά, ανάλογα με το κριτήριο που τα ίδια θέτουν (το υλικό προέλευσης, τον τρόπο χρήσης τους, την προέλευσή τους, κλπ). Στο τέλος της διαδικασίας τα παιδιά σε ομάδες γράφουν τις κατηγορίες που έχουν δημιουργηθεί και τα κολλούν πάνω στο χαρτί. Αν πρόκειται για οργανικά απορρίμματα (π.χ. μπανάνες, αποφάγια, κλπ.), τοποθετείται πριν ένα χαρτί και στη συνέχεια κολλούν ένα μικρό ενδεικτικό μέρος αυτού.

- Τα παιδιά καλούνται να ανακοινώσουν τα αποτελέσματα της κατηγοριοποίησης των σκουπιδιών (τι ανακάλυψαν με την κατηγοριοποίηση των σκουπιδιών). Χωρίζονται σε ομάδες, συζητούν για λίγο, αν χρειαστεί καταγράφουν (εικονικά ή συμβολικά) τα αποτελέσματα της συζήτησής τους και τα ανακοινώνουν στην ολομέλεια της τάξης. Τα αποτελέσματα καταγράφονται στο διαδραστικό ή σε χαρτί και αναρτώνται στο χώρο της ανακύκλωσης που δημιουργείται στην τάξη.

- Στη συνέχεια το κάθε παιδί ατομικά συμπληρώνει το αντίστοιχο φύλλο εργασίας (*Φύλλο Εργασίας: ποια σκουπίδια συναντάς στο κάδο του σχολείου σου*).

- Η ίδια διαδικασία επαναλαμβάνεται στο σπίτι σε συνεργασία με τους γονείς. Συμπληρώνουν το αντίστοιχο φύλλο εργασίας και την επόμενη μέρα γίνεται καταγραφή σε χαρτί ή στο λογισμικό του διαδραστικού πίνακα των υλικών που βρέθηκαν στα σκουπίδια του σπιτιού. Μπορεί να συνοδευτεί και από εύρεση και επικόλληση εικόνων στο διαδίκτυο.

- Ακολουθεί σύγκριση των ευρημάτων.

- Η διαδικασία επαναλαμβάνεται με άλλα μέρη του σχολείου (κουζίνα, γραφείο, όχι τουαλέτα).

- Σε ένα χάρτη του σχολείου οι μαθητές κατά ομάδες των τεσσάρων προσδιορίζουν τα σημεία από τα οποία προέρχονται τα απορρίμματα και τα σημειώνουν πάνω στο χάρτη (μόνο τους χώρους, όχι το σημείο: κουζίνα, τάξη, κλπ).

- Οι ομάδες καλούνται να συζητήσουν και να συγκρίνουν τα είδη των απορριμμάτων που ανακάλυψαν, ανάλογα με το χώρο προέλευσής τους (τι απορρίμματα έχουμε στην κουζίνα, τι στην τουαλέτα, κλπ.). Αναλαμβάνουν ρόλους, μπορούν να καταγράψουν συμβολικά ή αναπαραστατικά τα αποτελέσματα της συζήτησής τους και τα ανακοινώνουν στην ολομέλεια. Κολλιούνται οι καταγραφές των μαθητών και αναρτώνται στο χώρο της ανακύκλωσης στην τάξη.

- Συμπληρώνουν φύλλα εργασίας :

- κατέγραψε το είδος των σκουπιδιών που πετάνε οι συμμαθητές σου στον κάδο απορριμμάτων της τάξης σου (φύλλο 1)
- Η οικογένειά σου χρησιμοποιεί.....(φύλλο 3)

4. «Πού πάνε οι άνθρωποι τα άχρηστα αντικείμενα και τα απορρίμματα;»

Σκοπός της διερεύνησης είναι να ανακαλύψουν τα παιδιά διαφορετικά είδη κάδων.

Υλικά: χάρτες της τάξης, φωτογραφική μηχανή, διαδραστικός πίνακας, γάντι latex

- Φωτογράφιση καλάθιων στο σχολείο. Συζητάμε για τα μέρη που έχουμε κάδους στο σχολείο. Καλούνται να κάνουν υποθέσεις, προφορικά, για τα είδη των σκουπιδιών που υπάρχουν στα καλάθια ανάλογα με το μέρος του σχολείου (τουαλέτα, κουζίνα, γραφείο, τάξη). Όλη η ομάδα της τάξης επισκέπτεται τους εσωτερικούς χώρους του σχολείου βγάζοντας φωτογραφίες των κάδων.

- Τοποθέτηση καλάθιων σε χάρτη. Στην ολομέλεια της τάξης, συζητάμε για τα είδη των καλάθιων (σκεπαστά ή όχι, σχήμα, κλπ). Τα παιδιά χωρισμένα σε ομάδες αναλαμβάνουν να ζωγραφίσουν τους κάδους που ανακάλυψαν πάνω σε χάρτες του σχολείου (τα **σημεία** των καλάθιων και τον **τύπο** του καλάθιού).

- Τοποθέτηση καλάθιων - κατηγοριοποίηση σκουπιδιών και καλάθιων (Διαδραστικός πίνακας)

- Παίρνουμε στην τάξη τα καλάθια από τα διάφορα μέρη του σχολείου (εκτός τουαλέτας). Η νηπιαγωγός έχει ετοιμάσει φύλλα καταγραφών με τα είδη των σκουπιδιών, ανά καλάθι: τάξης – κουζίνας – γραφείου – τουαλέτας. Στο διαδραστικό πίνακα, η ολομέλεια της τάξης κάνει υποθέσεις για τα είδη σκουπιδιών που μπορεί να έχει το κάθε καλάθι. Το κάθε παιδί με τη σειρά καλείται να τοποθετήσει το είδος του απορρίμματος στο αντίστοιχο καλάθι με την τεχνική drag and drop. Τα καλάθια μπορεί να είναι φωτογραφίες των καλάθιων ή εικόνες.
- Στη συνέχεια, η νηπιαγωγός φορώντας γάντια βγάζει από κάθε καλάθι τα είδη των σκουπιδιών και ακολουθείται η ίδια διαδικασία σε άλλο φύλλο του διαδραστικού. Τα αποτελέσματα των καταγραφών συγκρίνονται, εξάγονται συμπεράσματα, εκτυπώνονται και αναρτώνται.
- Στο λογιστικό φύλλο excel έχουν τοποθετηθεί οι φωτογραφίες των καλάθιων του σχολείου και διάφορα γεωμετρικά σχήματα. Τα παιδιά εισάγουν καταγράφουν τα είδη των καλάθιων ανά γεωμετρικό σχήμα με την τεχνική drag and drop. Εκτυπώνεται και αναρτάται η καταγραφή.

- Φωτογράφιση κάδων της γειτονιάς του σχολείου

Επισκεπτόμαστε κάδους της γειτονιάς γύρω από το σχολείο. Φροντίζουμε να δούμε ένα απορριμματοφόρο κατά την αποκομιδή των σκουπιδιών. Φωτογραφίζουμε τους κάδους και τα σκουπίδια που υπάρχουν μέσα στους κάδους.

- Κατά την επιστροφή μας στην τάξη, βλέπουμε τις φωτογραφίες και συζητάμε για το μέγεθος των κάδων σε σχέση με τους κάδους της τάξης μας, τα είδη των σκουπιδιών που μπορούν να διακριθούν στις φωτογραφίες. Τέλος, σχεδιάζουμε τους κάδους που παρατηρήσαμε.

- Τρεις ομάδες παιδιών αναλαμβάνουν να κατασκευάσουν με οικοδομικό υλικό από έναν κάδο.

- **Β΄ Φάση (Συστημική του Παρατηρητή) – Τα σκουπίδια στην γειτονιά μας και στην πόλη μας**

Υλικά: κουκλοθέατρο, εικόνες (βιβλίο, αρκουδάκι, ένα απορριμματοφόρο με τον κάδο, χωματερή).

- Η νηπιαγωγός συνεχίζει την ιστορία με το αρκουδάκι και το βιβλίο στο κουκλοθέατρο.

Αυτή τη φορά το αρκουδάκι και το βιβλίο συναντιούνται μέσα σε ένα απορριματοφόρο. Το αρκουδάκι ανησυχεί για το «που» θα βρεθεί, με «ποιους» θα συναντηθεί και «τι» θα απογίνει. Το βιβλίο, έχοντας περισσότερες γνώσεις, του μιλά για τη «χωματερή» της πόλης, για το μέγεθός της, για το «τι» θα συναντήσουν εκεί, «πόσο» θα μείνουν, «τι» θα γίνεται κάθε μέρα που περνά και «τι» θα απογίνουν...

- Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια και καλούνται να σκεφτούν τα λόγια και τα συναισθήματα των δυο ηρώων. Στη συνέχεια ενώνονται με τα άλλα δυο ζευγάρια της ομάδας τους και ανταλλάσσουν τις απόψεις τους και να σκεφτούν τον τρόπο που θα μπορούσαν να παίξουν θεατρικά την ιστορία των ηρώων.

- Σε τρία χαρτιά είναι κολλημένες οι παρακάτω εικόνες. Τα παιδιά στις ομάδες τους ζωγραφίζουν το θέμα: «**Τα Απορρίμματά μας στην Πόλη μας**». Η μια ομάδα καλείται να ζωγραφίσει το θέμα στο διαδραστικό πίνακα.

5. ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Υλικά: λογισμικό εννοιολογικών χαρτών kidspiration, χαρτί του μέτρου, μαρκαδόροι,

- Ανοίγουμε το φύλλο του λογισμικού εννοιολογικών χαρτών kidspiration. Αναφερόμαστε στις υπάρχουσες καταγραφές (όσα ξέρουμε και αυτά που θέλουμε να μάθουμε). Συζητάμε γι' αυτά που μάθαμε ως τώρα, αν είμαστε ικανοποιημένοι από αυτά που μάθαμε ως τώρα, αν καθυστερήσαμε στα προβλεπόμενα. Προσθέτουμε τον κατάλογο όσων θέλουμε να μάθουμε. Εκτυπώνουμε το φύλλο, το οποίο αναρτάται στην τάξη.

- Οργανώνουμε τις επόμενες κινήσεις μας: με ποιον τρόπο θα...(π.χ. θα δούμε πώς λειτουργεί ένα απορριματοφόρο, πώς είναι μια χωματερή, κλπ). Οι ιδέες των παιδιών καταγράφονται σε χαρτί

6. Πού πηγαίνουν τα απορρίμματα και τι κάνουν οι εργαζόμενοι εκεί

Υλικά: χαρτί κάνσον, κόλλες, ψαλίδια, χαρτιά, μπογιές, πινέλα, διαδίκτυο, λογισμικό έκφρασης και δημιουργίας Revelation Natural Art

Μέθοδοι: κολάζ – μοντάζ, εργασία σε ομάδες, ΤΠΕ

➤ Η νηπιαγωγός ρωτά τα παιδιά «Αναρωτιέμαι τι γίνονται όλα αυτά τα πράγματα μετά, αφού μαζέψουν και τα βάλουν στα απορριμματοφόρα; Πού νομίζετε ότι πάνε; Ποιοι εργάζονται εκεί;»

➤ Παρακολουθούμε ένα βίντεο στο περιβάλλον web2.0 You Tube Χωματερή Ανω Λιοσίων (<https://www.youtube.com/watch?v=iFJOe0iAUIU>) και Παράνομη χωματερή στο Μαίναλο - Δήμος Τρίπολης - 24/01/2012 (<https://www.youtube.com/watch?v=P1GItPXtTDg>) για τη χωματερή.

➤ Τα παιδιά καλούνται να εργαστούν στο θέμα «**Στη χωματερή**». Πρόκειται για εργασία μικτής τεχνικής και γίνεται κατά ομάδες.

- Η μια ομάδα παιδιών αναλαμβάνει να ζωγραφίσει τους εργαζόμενους και τη δουλειά που κάνουν
- Η άλλη ομάδα κόβει χαρτιά και συνθέτει τα βουνά σκουπιδιών.
- Η 3^η ομάδα ζωγραφίζει τα αυτοκίνητα που χρησιμοποιούνται (απορριμματοφόρα, εκσκαφέας, κλπ)
- Η 4^η ομάδα ζωγραφίζει το θέμα στο λογισμικό έκφρασης και δημιουργίας Revelation Natural Art

7. Τραγούδι « Η Μπαλάντα των σκουπιδιών»

Υλικά: υπηρεσίες διαδικτύου web 2.0 (You Tube),

Μέθοδοι: παιδαγωγικά παιχνίδια, παρατήρηση, εικαστική και λεκτική έκφραση

Στόχοι: λεκτική έκφραση των νηπίων

Εικαστική έκφραση των νηπίων

Δημιουργικότητα

Επαφή με την ποίηση

Τα παιδιά ακούν το τραγούδι «Η Μπαλάντα των σκουπιδιών» στην παρακάτω σελίδα

<https://www.youtube.com/watch?v=99mQgtMvnWI> : Η Μπαλάντα των σκουπιδιών

Μια παλιά ψαροκασέλα
με γοβάκια και ομπρέλα
τα σκαλάκια στην πλατεία
τ' ανεβαίνει τρία τρία.

Δυό κασόνες από μπίρες
και τρείς σόδες κακομοίρες
περιμένουνε στη στάση
μήπως γκαζοζέν περάσει.

-Οι παλιοκουρελαρίες ! Παριστάνουν τις κυρίες.
-Τι κι αν γίναμε σκουπίδια,δεν ξεχνάμε τα παιχνίδια.
-Τρέμουμε το σκουπιδιάρη,μην περάσει και τις πάρει
-Και οι πιο σαχλές απλίκες ίσως γίνουνε αντίκες.

Μια βαλίτσα χαρτονένια
μήπως βρέξει έχει έννοια
κι έχει πιάσει κουβεντούλα

με μια νάιλον σακούλα.

Δυό γριούλες ανθοστήλες
εβδομήντα χρόνια φίλες
συζητάνε για τον πάπα
με μια τρίφυλλη ντουλάπα.

-Οι παλιοκουρελαρίες ! Παριστάνουν τις κυρίες...

Δύο ραγισμένα βάζα
ό,τι πρέπει για τα μπάζα
βλέπουν σαν ξελιγωμένα
κάτι κρίνα μαραμένα

Οι σκουπιδοντενεκέδες
προσλαμβάνουνε λακέδες
τα σκουπίδια περισσεύουν
τρεις λαλούν και δυό χορεύουν.

-Οι παλιοκουρελαρίες ! Παριστάνουν τις κυρίες

Τα σκουπίδια περισσεύουν
τρεις λαλούν και δυό χορεύουν.

Επιλέγουμε τις πέντε πρώτες στροφές του τραγουδιού και το αναλύουμε

A ' ΦΑΣΗ

Η νηπιαγωγός έχει γραμμένο το ποίημα στο λογισμικό του διαδραστικού πίνακα.

1. Διαβάζω το ποίημα, βάζοντας απαλή μουσική υπόκρουση.
2. Κάθε στροφή που διαβάζω ρωτώ για λέξεις που δεν γνωρίζουν (ψαροκασέλα, κασόνες, γκαζοζέν, παλιοκουρελαρίες, απλίκες, αντίκες, ανθοστήλες, πάπας). Οι λέξεις έχουν υπερσύνδεση με τις αντίστοιχες εικόνες σε επόμενες σελίδες του διαδραστικού λογισμικού. Τα νήπια καλούνται να πατήσουν πάνω στη λέξη για να γίνει η υπερσύνδεση.
3. **Εσωκειμενικές ερωτήσεις:**
 - πρώτη στροφή: τι φοράει η ψαροκασέλα;. Πού βρίσκεται; Τι κάνει;
 - τι λέει η δεύτερη στροφή: τι έχουν μέσα οι κασόνες; Πόσα είναι όλα μαζί; Τι περιμένουν;
 - Τρίτη στροφή: γιατί ο ποιητής τις λέει «παλιοκουρελαρίες»; Με ποιον τρόπο παριστάνουν τις κυρίες; (ψηλά τακούνια και ομπρέλα). Τι φοβούνται;
 - Τέταρτη στροφή: με ποιον μιλάει η βαλίτσα; Φανταστείτε τι μπορεί να λένε (τα παιδιά λένε τις απόψεις τους). Τι προβληματίζει (έχει έννοια) η βαλίτσα και γιατί;
 - Πέμπτη στροφή: πόσα χρόνια είναι φίλες οι ανθοστήλες; Με ποιον συζητάνε; Ποιο είναι το θέμα συζήτησης;

Αν τα παιδιά επιθυμούν συζητάμε και για τις επόμενες στροφές.

4. **Δραματοποίηση:** Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες. Κάθε ομάδα επιλέγει μια εικόνα από το τραγούδι και το αναπαριστά (παντομίμα ή και με χρήση λόγου). Αν χρειάζονται κατασκευάζουν ή χρησιμοποιούν υλικά από την περιοχή της αμφίθεσης.

B ' ΦΑΣΗ

1. Τα παιδιά απαγγέλλουν το ποίημα, επαναλαμβάνοντας μετά από μένα όλοι μαζί τα λόγια στίχο – στίχο.
2. **Ορθοφωνία** : γίνεται έλεγχος για δυσκολίες σε συμπλέγματα στις λέξεις: **παλιοκουρελαρίες –ψαροκασέλα - ανθοστήλες – γκαζοζέν**
3. Εκμάθηση τραγουδιού με συνοδεία μουσικής.

Γ΄ ΦΑΣΗ

Εικαστική απεικόνιση. Ατομική ζωγραφική απεικόνιση με υλικό που επιλέγουν τα νήπια.

8. «Επίσκεψη στο σχολείο»

Οργανώνουμε την πρόσκληση ενός υπαλλήλου στο σχολείο.

Πριν την επίσκεψη: Τα παιδιά λένε τις ιδέες τους, οι οποίες καταγράφονται. Η νηπιαγωγός καθοδηγεί με ερωτήσεις:

- από πού μπορούμε να πάρουμε πληροφορίες για την εργασία στην καθαριότητα της πόλης;
- Πώς θα τον προσκαλέσουμε;

Σε περίπτωση που ρυθμιστεί η επίσκεψη του ειδικού οργανώνουμε την υποδοχή

- Τι θα χρειαστούμε για την υποδοχή ενός επισκέπτη;
- Ερωτήσεις προς τον επισκέπτη
- Παραγωγή γλυκού για κέρασμα

Κατά την επίσκεψη βγάζουμε φωτογραφίες.

Μετά την επίσκεψη: καταγράφουμε σε χαρτί τις παρατηρήσεις των μαθητών.

9. «Το μεγάλο βιβλίο των σκουπιδιών»

Υλικά: χαρτιά Α3, εικόνες σε κάρτες

- Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια (εταιρική σχέση). Στο κάθε ζευγάρι δίνεται μια εικόνα σχετική με το θέμα. Συζητούν για λίγο πάνω στην εικόνα (τι παρατηρούν, τι δείχνει η εικόνα τους). Στη συνέχεια, τα ζευγάρια ενώνονται στην ομάδα τους (μικρή ομάδα), παρουσιάζοντας μεταξύ τους τις εικόνες τους. Η μικρή ομάδα καλείται να φτιάξει μια ιστορία χρησιμοποιώντας τις δυο εικόνες. Τα παιδιά ζωγραφίζουν τις ιστορίες τους σε χαρτιά Α3 και τις αφηγούνται στην ολομέλεια.

- Φτιάχεται ένα βιβλίο. Μια ομάδα αναλαμβάνει να γράψει τον τίτλο του βιβλίου, μια άλλη την εικονογράφηση του εμπροσθόφυλλου και μια άλλη του οπισθόφυλλου.

10. «Η καθαριότητα της πόλης σε άλλες χώρες»

Γονείς καταθέτουν τις πληροφορίες τους για τον τρόπο διαχείρισης των απορριμμάτων στις χώρες προέλευσης των νηπίων. Οι γονείς καλούνται να συγκεντρώσουν το υλικό και να το παρουσιάσουν σε μια συνάντηση που θα γίνει εκτός διδακτικού ωραρίου. Το υλικό μπορεί να συνοδεύεται από φωτογραφίες ή εικόνες.

Πώς αλλάζουν τα απορρίμματα με τον καιρό

Υλικά:

Διάφορα είδη απορριμμάτων και υλικών, χαρτί του μέτρου, εικόνες clip art, μαρκαδόροι, διαφανές δοχείο, φτυάρι, κάμερα

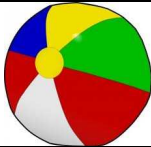

- Συγκεντρώνουμε απορρίμματα διαφόρων υλικών: **πλαστικά** (σακούλα, πλαστικό μπουκάλι), **μέταλλα** (καρφί), **χαρτί** (εφημερίδα, χαρτί Α4), **τροφές**, **χαρτόνι**, **καουτσούκ** μπάλα, λάστιχο), **ξύλο** (κλαδί δέντρου), **υφάσματα**, **φύλλα**.

- **«Τι θα συμβεί στα απορρίμματα όταν...»**

Τα παιδιά καλούνται να εξηγήσουν τι νομίζουν ότι θα συμβεί σε κάθε είδος από τα παραπάνω υλικά ξεχωριστά, αν πεταχτούν σε μια χωματερή και μείνουν εκεί για μεγάλο διάστημα. Ενθαρρύνονται να αιτιολογήσουν τις υποθέσεις τους.

- γιατί πιστεύετε ότι θα διαλυθεί η εφημερίδα;
- Τι σας κάνει να λέτε ότι το καρφί θα σκουριάσει;
- Γιατί νομίζετε ότι το λάστιχο ή η μπάλα μόνο θα λερωθεί;

Οι υποθέσεις των μαθητών καταγράφονται σε χαρτί του μέτρου με την παρακάτω μορφή (αφήνεται χώρος για τις καταγραφές των αποτελεσμάτων, εκτός των υποθέσεων):

	Τι θα Συμβεί	Τι συνέβη μετά από μια βδομάδα	Τι συνέβη μετά από 2 ή 3 βδομάδες
Πλαστικά 			
Μέταλλα 			
Χαρτί 			
Τροφές 			
			
Χαρτόνι			
Καουτσούκ 			
Ξύλο 			

Ύφασμα				
Φύλλα				

- **«Ταξινόμηση ειδών»**

Ταξινομούνται τα υλικά σε δυο κατηγορίες:

- όσα αλλάζουν με τον καιρό
- όσα παραμένουν αναλλοίωτα

Στη δραστηριότητα, η οποία βιντεοσκοπείται, πραγματοποιείται στην ολομέλεια.

- Οι μαθητές καλούνται να προτείνουν τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να ανακαλύψουν αν οι προβλέψεις τους είναι σωστές. Υλοποιούμε όσες από αυτές μπορούμε.

- **«Προβλέψεις για το μέλλον των απορριμμάτων»**

Ανοίγουμε ένα λάκκο στην αυλή του σχολείου και θάβουμε τα διάφορα υλικά. Ανασκάβουμε το λάκκο μια φορά την εβδομάδα και στη συνέχεια μετά από δυο εβδομάδες και παρατηρούμε τις αλλαγές. Οι παρατηρήσεις των μαθητών καταγράφονται στον παραπάνω πίνακα.

- **«Απορρίμματα στο νερό»**

Τι συμβαίνει στα απορρίμματα αν τοποθετηθούν στο νερό; (Η/ο δασκάλα/ος θέτει τον προβληματισμό).

Τοποθετούνται τα παραπάνω είδη σε διάφανα βάζα με νερό, ξεχωριστά το καθένα και τοποθετούνται στην περιοχή των φυσικών επιστημών. Πριν τη διεξαγωγή του πειραματισμού, καταγράφονται οι απόψεις των παιδιών σε έναν αντίστοιχο χαρτί. Μετά από μια εβδομάδα παρατηρούνται και καταγράφονται οι αλλαγές. Η διαδικασία της παρατήρησης επαναλαμβάνεται μετά από δύο εβδομάδες.

Γ' Φάση (Συστημική του Παρατηρητή) –Τα σκουπίδια και οι θεσμοί της πόλης

Υλικά: εικόνες (αρκουδάκι, βιβλίο, κάδοι ανακύκλωσης, εργοστάσιο ανακύκλωσης), χαρτιά κάνσον, μαρκαδόροι

- Η/ο νηπιαγωγός παρουσιάζει τη συνέχεια της ιστορίας των δυο παιχνιδιών συνδέοντας την με τα προηγούμενα μέσα από το κουκλοθέατρο:

- Θυμάστε πού συναντήσαμε την τελευταία φορά το αρκουδάκι και το βιβλίο; (τα παιδιά απαντούν). Ήταν σε ένα απορριμματοφόρο.
- Σε λίγο διαπιστώνουν ότι βρίσκονται σε κάποιον άλλο χώρο που δε μοιάζει με τη χωματερή. Κάποιοι άνθρωποι αρχίζουν να ξεδιαλέγουν και να ξεχωρίζουν τα χαρτιά από τα γυάλινα αντικείμενα και από τα πλαστικά σε διαφορετικούς σωρούς. Πριν χωριστούν, γυρίζουν στο βιβλίο που ξέρει περισσότερα. Αυτό, τους μιλά για το πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων και για την

ανακύκλωση. Έτσι, συνειδητοποιούν ότι οι δικοί τους άνθρωποι φρόντισαν να τα τοποθετήσουν σε «ειδικό κάδο» και να τους δώσουν μια δεύτερη ευκαιρία να γίνουν χρήσιμα και να αγαπηθούν. Μια ευκαιρία έδωσαν και στην πόλη, να γίνει πιο καθαρή...

- Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες των τεσσάρων και παίρνουν από ένα χαρτόνι με την παρακάτω μορφή. Καλούνται να αποτυπώσουν την ιστορία χρησιμοποιώντας τα παρακάτω εικονίδια και άλλα που θα ζωγραφίσουν. Το θέμα ονομάζεται «**Τα Απορρίμμάτά μας και το Πρόγραμμα Ανακύκλωσης του Δήμου**»

11. «Στο εργοστάσιο ανακύκλωσης»

Τα παιδιά παρακολουθούν ή επισκέπτονται ένα εργοστάσιο ανακύκλωσης στη σελίδα <https://www.youtube.com/watch?v=gQpzVyTNZj4> : εργοστάσιο ανακύκλωσης.

Στη συνέχεια, ακολουθεί συζήτηση, κατά την οποία επισημαίνεται:

- η λειτουργία του,
- ο τρόπος μεταφοράς των σκουπιδιών
- οι εργαζόμενοι και η δουλειά τους εκεί
- η χρησιμότητα του εργοστασίου

12. «Επίσκεψη στο σούπερ - μάρκετ»

Πραγματοποιείται επίσκεψη στο Σούπερ – Μάρκετ της γειτονιάς και σημειώνουν στο φύλλο παρατήρησης (έρευνα δράσης – φύλλο παρατήρησης).

13. «Κομποστοποιητής»

Φτιάχνουμε κάδο κομποστοποίησης για οργανικά υπολείμματα, από μεταλλικό κάδο και χαλίκια. Το κομπόστ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή χώματος φύτευσης φυτών στο σχολείο.

14. «Χρήση σκουπιδιών από καλλιτέχνες»

- Παρατηρούν στο διαδίκτυο κατασκευές και έργα καλλιτεχνών από σκουπίδια (http://www.huffingtonpost.com/2010/03/09/junk-art-photos-10-amazin_n_487050.html#s72297&title=HA_Schult)

- Φτιάχνουμε κατασκευές από σκουπίδια και άχρηστα υλικά (θα αναπτυχθεί στη συνέχεια)

15. ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΑ ΑΧΡΗΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Υλικά:

- Λογισμικό εννοιολογικών χαρτών kidspiration
- Χαρτιά
- Υπηρεσίες web 2.0 – βίντεο από το you tube
- Παιδική λογοτεχνία (Ο Μπεν, η Μου και τα σκουπίδια, Ο Μπουκαλένιος στρατιώτης)

- Διαβάζουμε βιβλία παιδικής λογοτεχνίας για τα σκουπίδια. Ακολουθεί ανάλυση της ιστορίας.

- Η / ο νηπιαγωγός ρωτά: «**Με ποιον τρόπο τα απορρίμματα αποτελούν πρόβλημα για το περιβάλλον;**»

Δημιουργείται ένας χάρτης εννοιών στο λογισμικό εννοιολογικών χαρτών kidspiration και οι απόψεις των παιδιών ηχογραφούνται στο λογισμικό (είναι άσχημα, μυρίζουν, μαζεύονται μικρόβια, ποντίκια, είναι επικίνδυνα για την υγεία – ασθένειες, μολύνουν το νερό ή το έδαφος, κλπ). Οι ιδέες των παιδιών μπορεί να συνοδεύονται από αντίστοιχες εικόνες.

- Παρακολουθούμε ένα βίντεο για τα σκουπίδια στο περιβάλλον στη διεύθυνση: Σκουπίδια και πλαστικά στις θάλασσες και τις ακτές <http://www.youtube.com/watch?v=aoOD8gRdkuI>

- Ακολουθεί συζήτηση
 - Πώς επηρεάζουν τα σκουπίδια τη ζωή του ανθρώπου
 - Πώς των ζώων
 - Με ποιον τρόπο μπορούμε εμείς να συμβάλουμε, ώστε να προστατέψουμε το περιβάλλον από τα σκουπίδια;

Οι απόψεις των παιδιών καταγράφονται

- **Θεατρικό:**

Τα παιδιά χωρίζονται στις ομάδες τους. Σε κάθε ομάδα δίνεται μια ιστορία την οποία τα παιδιά πρέπει να εμπλουτίσουν και να παίξουν εκφράζοντας τις ιδέες τους και αξιοποιώντας τις γνώσεις τους. Οι ιστορίες έχουν ως εξής:

- Μια οικογένεια πάει στη θάλασσα να κολυμπήσει. Όμως όταν φτάνουν εκεί βρίσκουν την ακτή γεμάτη σκουπίδια, ενώ και στη θάλασσα επιπλέουν σακούλες, χαρτιά, κουτιά χυμών και αναψυκτικών και βρωμιές.

- Ο κάδος της γειτονιάς ξεχείλισε από σκουπίδια. Οι δυο ασυνείδητοι γείτονες συνεχίζουν να ρίχνουν σκουπίδια, τα οποία όμως ενοχλούν άλλους δυο γείτονες που το σπίτι τους είναι κοντά στον κάδο και διαμαρτύρονται.

- Τα παιδιά παίζουν στο πάρκο της γειτονιάς, το οποίο είναι γεμάτο σκουπίδια. Ποντίκια περνούν από μπροστά τους, γάτες ξεσκίζουν σακούλες και σκύλοι τις παίρνουν με τα δόντια τους και σκορπίζουν τα σκουπίδια γρυλίζοντας άγρια.

- Μια οικογένεια μένει κοντά στη χωματερή της πόλης. Τι προβλήματα αντιμετωπίζει;

Η κάθε ομάδα παίζει το θεατρικό στην ολομέλεια της τάξης, ενώ στο τέλος καλείται **να δώσει λύση στο πρόβλημα.**

- Παρακολουθούμε την ιστορία στη σελίδα: <http://www.youtube.com/watch?v=-X0nx5IqhOk&NR=1&feature=fvwp>

Ακολουθεί συζήτηση για τη συμπεριφορά του κ. Αδιαφόρογλου και του κυρίου Ευαισθητούλη. Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια. Το ένα παιδί είναι ο κύριος Αδιαφόρογλου και ο άλλος ήταν ο κύριος Ευαισθητούλης. Παρουσιάζουν τις απόψεις τους, ο καθένας από την πλευρά του, προσπαθώντας να βρουν επιχειρήματα (μέθοδος debate).

16. «Ελαττώνω – Επαναχρησιμοποιώ - Ανακυκλώνω»

- Τι ελαττώνω; (εξηγούμε τη λέξη αν δεν την γνωρίζουν)
Πώς επαναχρησιμοποιώ (αρχικά εξηγούμε τη λέξη)
Τι ανακυκλώνω; Πώς ανακυκλώνω;
Μαθαίνουμε το σλόγκαν : «Ελαττώστε – Επαναχρησιμοποιήστε – Ανακυκλώστε»
- Βλέπουμε το Σχετικό Βίντεο στη σελίδα: <http://www.youtube.com/watch?v=Ubj5Cg9Y7Ts>
- Τα παιδιά χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες, συζητούν για την απεικόνιση του θέματος, παίρνουν αποφάσεις από κοινού, μοιράζουν τις αρμοδιότητες και δημιουργούν **αφίσες** με το παραπάνω σλόγκαν.
 - Μια ομάδα φτιάχνει αφίσα στο λογισμικό του office- publisher με εισαγωγή εικόνων από το διαδίκτυο

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΦΙΣΑΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΜΙΑ ΔΡΑΣΗ

Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα: Γλώσσα (κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου)

Υλικά: Χαρτιά Α3, μπογιές, χαρτιά κόνσον, μαρκαδόροι, Αφίσα (ως πρότυπο), διαδίκτυο, λογισμικό διάταξης και σχεδιασμού κειμένων Microsoft– Office Publisher, διαδραστικός πίνακας ή μεγάλη οθόνη προβολής

Μέθοδοι: πολυαισθητηριακή, Τ.Π.Ε.

Στόχοι: να έρθουν σε επαφή με τα κειμενικά χαρακτηριστικά της αφίσας, να κατανοήσουν το σκοπό ανάγνωσης μιας αφίσας, να αποκτήσουν αρχικές ιδέες και να τις επεκτείνουν. Να επιλέξουν σημειωτικά μέσα (γράμματα και εικόνες) για να παράγουν κείμενο

Εξέλιξη:

- Παρουσιάζεται μια αφίσα που αναγγέλλει μια δράση (Ανακύκλωση)
- Αναλύονται τα χαρακτηριστικά της αφίσας :
 - γράμματα και εικόνες
 - ο σκοπός της δημιουργίας
 - διαφορές στις γραμματοσειρές και η σημασία τους

• Δημιουργούμε τη δική μας αφίσα και το μήνυμα που θέλουμε να μεταφέρουμε. Οι αφίσες μεταφράζονται στις **3 γλώσσες** που μιλιούνται στο σχολείο μας (το σλόγκαν) και αναρτώνται.

17. Τραγούδι «Ανακύκλωση»

Μαθαίνουμε το τραγούδι : **Ανακύκλωση** από τη χορωδία του Σπ. Λάμπρου
http://www.youtube.com/watch?v=_aMVpHaUx7c&NR=1&feature=endscreen

Μην πετάξεις τα χαρτιά
μην πετάξεις τα κουτιά
ρίχτα μες το καλαθάκι
εκεί πέρα στη γωνιά.

Πέτα και συ, πετώ και γω
στο καλαθάκι το μικρό
πέτα και συ, πετώ και γω
κάνουμε όλοι μας καλό.

Ανακύκλωση το λένε
κι απ' τα άχρηστα όλ' αυτά
θε να γίνουμε βιβλία
και άλλα χρήσιμα πολλά.

Είναι ζήτημα αρχής
είναι ζήτημα ζωής
μάθε το και συ παιδάκι
πέτα το στο καλαθάκι.

(Τραγούδι: Ανακύκλωση. Από το βιβλίο της Αγγελικής Καψάσκη)

- Ζητείται από τους μαθητές να εντοπίσουν τη λέξη ανακύκλωση στο ποίημα (εντοπισμός αρχικού φωνήματος Α) και στη συνέχεια να ζωγραφίσουν το σήμα της ανακύκλωσης (φύλλο εργασίας)
- Τα παιδιά στις ομάδες τους προσπαθούν να εντοπίσουν το σήμα της ανακύκλωσης στα άδεια προϊόντα που έχουμε μαζέψει στο σχολείο (έρευνα πεδίου).

18. «Περίπατος Απορριμμάτων»

- Πάμε μια βόλτα στη γειτονιά του σχολείου για να βρούμε σκουπίδια. Τα παιδιά φορούν γάντια, συλλέγουν τα σκουπίδια και κατά την επιστροφή μας τα συγίζουμε. **(έρευνα πεδίου)**

- Ζυγίζουμε τη σακούλα σκουπιδιών της τάξης μας πριν αρχίσουμε την ανακύκλωση και το ίδιο γίνεται αφού αρχίσουμε να συλλέγουμε απορρίμματα για την ανακύκλωση.

19. Διαγωνισμός ποίησης με θέμα «Ανακύκλωση»

Μέθοδοι: καταγισμός ιδεών, δημιουργία πρωτότυπων ποιημάτων

- Τα παιδιά στην ολομέλεια της τάξης λένε λέξεις σχετικές με την **ανακύκλωση**, οι οποίες καταγράφονται.
- Παίζουμε το παιχνίδι της ομοιοκαταληξίας: προσπαθούμε να βρούμε ομοιοκατάληκτες λέξεις με αυτές που ειπώθηκαν
- Χωρίζονται στις ομάδες τους (4 μέλη η κάθε ομάδα) και παίρνοντας δυο ή τρεις από τις λέξεις που προτάθηκαν προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα ποίημα. Τονίζονται τα χαρακτηριστικά του ποιήματος (ομοιοκαταληξία – λέξεις που έχουν το ίδιο τέλος).
- Οι μαθητές γράφουν το ποίημα, σύμφωνα με το δικό τους επίπεδο γραφής, διορθώνονται από το δάσκαλο / δασκάλα και τοποθετούνται στη βιβλιοθήκη της τάξης.

20. Ανακύκλωση Χαρτιού

➤ Η/ ο εκπαιδευτικός ρωτά τα παιδιά «με ποιον τρόπο θα μπορούσαμε να συμβάλουμε εμείς από την τάξη μας στην ανακύκλωση;»

Διαβάζουμε ένα βιβλίο σχετικό για την ανακύκλωση χαρτιού ή/ και βλέπουμε ένα βίντεο στο διαδίκτυο. Ακολουθούμε τη διαδικασία και ανακυκλώνουμε χαρτί, το οποίο επαναχρησιμοποιούμε σε κατασκευές.

➤ Τα παιδιά, μετά τη διαδικασία «ανακύκλωση χαρτιού» που πραγματοποιείται στην τάξη, συμπληρώνουν το φύλλο εργασίας «Κάνω ανακύκλωση χαρτιού», επιλέγοντας τα υλικά και τη διαδικασία ανακύκλωσης χαρτιού.

Δ΄ Φάση (Συστημική του Παρατηρητή) – Ας μιλήσουμε για τους άλλους.....(η παρέμβαση, Εμείς και οι Άλλοι)

Υλικά: εικόνες (παιδί, σκουπίδια), χαρτιά κάνσον, μαρκαδόροι

Δίνεται στους μαθητές μια εικόνα και ακολουθεί συζήτηση:

- Τι νομίζετε ότι κάνει αυτό το παιδί σε αυτόν το χώρο;
- Πώς βρέθηκε εκεί;
- Γιατί είναι σε αυτήν την κατάσταση;
- Ποιος είναι υπεύθυνος γι' αυτό;
- Πώς μπορείτε εσείς να αλλάξετε αυτήν την κατάσταση;

Στη συνέχεια, καλούνται να φτιάξουν μια ιστορία με θέμα: «**Τα όνειρά μας για το μέλλον. Πώς μπορούμε να παρέμβουμε εμείς τα παιδιά;**»

Το φύλλο έχει την παρακάτω μορφή

21. «Γράφω τη λεζάντα»

Υλικά: εικόνες με επιθυμητή και ανεπιθύμητη συμπεριφορά, μολύβια, μαρκαδόροι.

Δράση:

- Οι μαθητές χωρίζονται σε δυάδες (εταιρική σχέση). Στα μισά ζευγάρια δίνεται μία εικόνα με επιθυμητή συμπεριφορά και στα άλλα μισά με μη επιθυμητή συμπεριφορά (φροντίζει η νηπιαγωγός να είναι τα μέλη της ίδιας ομάδας των τεσσάρων που παίρνουν διαφορετικές εικόνες, ώστε κατά την ένωση της ομάδας να μπορούν να συγκρίνουν τις εικόνες τους). Τα παιδιά καλούνται να δώσουν ένα τίτλο στην εικόνα τους και να τον γράψουν.
- Στη συνέχεια τα ζευγάρια ενώνονται (επιθυμητή με ανεπιθύμητη συμπεριφορά) και μεταφέρουν τις ιδέες που εκφράζονται στις εικόνες τους και τον τίτλο της λεζάντας τους.
- Η κάθε ομάδα παίζει θεατρικά τον τίτλο της λεζάντας τους. τα παιδιά ψηφίζουν ποια συμπεριφορά επιθυμούν.

22. «Ακροστιχίδα»

Με τα αρχικά της λέξης ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ βρίσκουν σχετικές λέξεις που ταιριάζουν σε κάθε γράμμα (π.χ. Α = απορρίμματα, Κ = καθαριότητα....)

23. «Φύλλα εργασίας για την ανακύκλωση χαρτιού, αλουμινίου, γυαλιού»

24. Λέξεις που αρχίζουν από Α

Η/ο νηπιαγωγός ρωτά τα παιδιά:

- από ποια φωνή αρχίζει η λέξη «ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ»;

Βλέπουμε στην εκπαιδευτική τηλεόραση τη σειρά της Σοφίας Μαντουβάλου «Ένα γράμμα – μια ιστορία», για το γράμμα Α.

Στη συνέχεια, ατομικά ο κάθε μαθητής βρίσκει μια λέξη που αρχίζει από «Α», το διακοσμεί στο φύλλο εργασίας που παίρνει και γράφει τη λέξη του (με όποιον τρόπο μπορεί) – (φύλλο εργασίας: «βρίσκω λέξω από Α»).

ΙΔΕΕΣ

1. Τα παιδιά μπορούν να παίξουν μάθουν περισσότερα για την ανακύκλωση στη διεύθυνση: http://www.runnymede.gov.uk/portal/site/recycling/Kids_learn_recycling/
2. Μάντεψε τι (αλλοιώς τα απορρίμματα....)
3. Η φραουλίτσα και η ανακύκλωση:

<http://www.youtube.com/watch?v=leZKXqODDyM>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

Curto, Morillo, Teixido (1998). Γραφή και Ανάγνωση, τ. 3, Αθήνα, ΟΕΔΒ

(<https://www.youtube.com/watch?v=iFJOe0iAUIU>) και Παράνομη χωματερή στο Μαίναλο - Δήμος Τρίπολης - 24/01/2012 (<https://www.youtube.com/watch?v=P1GItPXtTDg>) για τη χωματερή

<https://www.youtube.com/watch?v=99mQgtMvnWI> : Η Μπαλάντα των σκουπιδιών

<https://www.youtube.com/watch?v=gQpzVyTNZj4> : εργοστάσιο ανακύκλωσης.

Σκούπια και πλαστικά στις θάλασσες και τις ακτές
<http://www.youtube.com/watch?v=aoOD8gRdkuI>

<http://www.youtube.com/watch?v=-X0nx5IqhOk&NR=1&feature=fvwp>

Παράρτημα

Κουκλοθέατρο 1

Αρκουδάκι: Ωχ! μα πού βρίσκομαι;

Βιβλίο: Είσαι μέσα σε μια σακούλα με απορρίμματα

Αρκουδάκι: Ποιος μιλάει; Ποιος είναι εκεί;

Βιβλίο: (βγαίνει στην επιφάνεια μέσα από τη σακούλα) Είμαι ένα βιβλίο.

Αρκουδάκι: έχω γεμίσει όλο λεκέδες. Πάει η γούνα μου. Και τη απαίσια μυρωδιά είναι αυτή; Το άρωμά σου είναι;

Βιβλίο: Όχι, είναι το άρωμα όλων μας. Μυρίζουμε έτσι γιατί είμαστε ανάμεσα σε σκουπίδια.

Αρκουδάκι: Θεέ μου! Πώς βρέθηκα εδώ μέσα δε θυμάμαι. Τον τελευταίο καιρό ήμουν πάνω σε ένα ράφι, μαζί με άλλα παιχνίδια. Δε λέω, το αεροπλανάκι που ήταν δίπλα μου με ενοχλούσε διαρκώς με τη γκρίνια του. Όλο παράπονα γιατί ο Μανώλης δεν το έπαιζε πια. Και εμένα δεν με έπαιζε, αλλά εγώ ήξερα ότι ο Μανώλης με αγαπούσε και θα με έπαιζε ξανά μια μέρα. Όταν θα βαριόταν ποια εκείνα τα απαίσια τέρατα, τα, τα, τα... πώς τα λένε!

Βιβλίο: Τρανσφόρμερς τα λένε και Γκορμίτι

Αρκουδάκι: Σε θυμάμαι εσένα. Εσύ δεν ήσουν το αγαπημένο παραμύθι της Μαρίας; Κάθε βράδυ η μαμά της σε διάβαζε, απ' έξω ξέρω την ιστορία σου. Καλά πώς βρέθηκες εδώ;

Βιβλίο: Με βαρεθήκανε κι εμένα και με πετάζανε. Κάποτε ήμουν ένα όμορφο, γυαλιστερό και μυρωδάτο βιβλίο. Όλοι με αγαπούσαν. Με διάβαζαν προσεκτικά και με βάζανε προσεκτικά στο ράφι. Τους νανούριζα τα βράδια, τους ξεκούραζα όταν έρχονταν κουρασμένα από το παιχνίδι και τους διασκέδαζα με την ιστορία μου. Πέρασε όμως ο καιρός, οι σελίδες μου ξεθώριασαν, τα παιδιά τσαλάκωσαν τις σελίδες μου, μερικές ίσως και λίγο να σχίστηκαν. Σταμάτησαν πια να με διαβάζουν και έμενα για μήνες ολόκληρους στη βιβλιοθήκη. Κάθε μέρα που πλησίαζε ο Μανώλης έλεγα τώρα θα με πάρει και θα με διαβάσει. Κάθε φορά που έβλεπα τη Μαρία η καρδιά μου φτερούγιζε και τεντωνόμουν προς το μέρος της με την ελπίδα να με δει και να με διαλέξει. Όμως μάταια περίμενα. Όσπου μια μέρα, η κυρία Βάσω, η μαμά με πέταξε μέσα στη σακούλα με τα αποφάγια. Και τώρα να' με εδώ μαζί με τις φλούδες από τις πατάτες και τις λεμονόκουπες.

Αρκουδάκι: ένα δράμα η ιστορία σου φίλε μου. Κι εγώ όλως τα ίδια έπαθα. Νομίζω μάλιστα ότι αυτό εδώ το κουτί από το χυμό ετοιμάζεται να μου βγάλει το μάτι έτσι που με πιέζει. Αχ ! πάνε οι παλιές, καλές ημέρες, τότε που με δώρισαν στο Μανώλη για τα γενέθλιά του. Θυμάμαι τη χαρά του. Μαζί κοιμόμασταν. Κάθε βράδυ τον ζέστανα με την απαλή γούνα μου. Πώς άντεξε η καρδιά τους και με πετάζανε σ' αυτήν τη σακούλα με τα άδεια μπουκάλια του γάλακτος και τα κουκούτσια από το μήλο;

Κουκλοθέατρο 2

Αρκουδάκι: ωχ! Ωχ! Που βρίσκομαι, όλα γυρίζουν εδώ γύρω. Και πώς μυρίζει!!! Σιγά καλέ μου έβγαλες το μάτι. Μα που θα μας πάνε τώρα;

Βιβλίο: Μην ανησυχείς είμαστε μέσα σε ένα απορριματοφόρο και θα μας αδειάσουν σε μια χωματερή.

Αρκουδάκι: χωματερή; Και τι είναι χωματερή;

Βιβλίο: χωματερή είναι ένα μέρος, λίγο έξω από την πόλη, στο οποίο ρίχνουν τα φορτηγά απορριματοφόρα του Δήμου, τα σκουπίδια όλης της πόλης.

Αρκουδάκι: Τουλάχιστον θα σταματήσουμε να γυρίζουμε, ανακατεύομαι. Άραγε θα συναντήσω εκεί κανένα άλλο παιχνίδι για να παίζω; Βιβλίο εσύ που ξέρεις τόσα πολλά, ποιοι άλλοι μένουν στη χωματερή;

Βιβλίο: εκεί αρκουδάκι είναι ένα πολύ μεγάλο μέρος, όπου έχει βουνά ολόκληρα με σκουπίδια. Σκουπίδια από σπίτια, από καταστήματα, από σούπερ μάρκετ, από νοσοκομεία και από όπου αλλού μπορείς να φανταστείς.

Αρκουδάκι: και θα μείνουμε πολύ καιρό εκεί;

Βιβλίο: Μπορεί να μείνουμε αρκετές μέρες εκεί, μήνες, ίσως και χρόνια. Το φθινόπωρο η βροχή θα διαπερνά το σώμα μας και το Χειμώνα το χιόνι θα μας σκεπάσει. Το καλοκαίρι πάλι ο καυτός ήλιος θα καίει ότι έχει μείνει από εμάς. Γιατί θα αρχίσουμε σιγά – σιγά να λιώνουμε και να σαπίζουμε. Κάθε μέρα που περνά όλο και περισσότερα σκουπίδια θα πέφτουν πάνω μας. Ωσπου θα πάψουμε να βλέπουμε τον ουρανό, τον ήλιο, τα πουλάκια. Μόνο σκοτάδι και άσχημη μυρωδιά θα υπάρχει γύρω μας.

Αρκουδάκι: Μα δεν υπάρχει ελπίδα; Είμαστε καταδικασμένοι να ζήσουμε με αυτόν τον φρικτό τρόπο;

Κουκλοθέατρο 3

Αρκουδάκι: ...Μα τι συμβαίνει, που βρισκόμαστε; Έχουμε φύγει από τη χωματερή. Βιβλίο, πού είσαι;

Βιβλίο: εδώ είμαι κάτω από την εφημερίδα, προς το παρόν. Είμαστε σε ένα εργοστάσιο διαλογής των σκουπιδιών.

Αρκουδάκι: γιατί το λένε εργοστάσιο διαλογής βιβλίο;

Βιβλίο: βλέπεις γύρω σου; Υπάρχουν σωροί με σκουπίδια, αλλά όλα είναι ανάλογα με το είδος του. Να κοιτάξε εκεί! Είναι μόνο όσα είναι πλαστικά.

Αρκουδάκι : κι άλλος σωρός πιο εκεί από γυαλιά. Γιατί χώρισαν τα σκουπίδια; Αλλού έβαλαν τα χαρτιά. Θα σε πάρουν κι εσένα βιβλίο;

Βιβλίο: σε λίγο θα χωρίσουμε αρκουδάκι. Ήμασταν όμως τυχεροί, γιατί σ' αυτό το εργοστάσιο χωρίζουν τα απορρίμματα ανάλογα με το είδος τους για να τα ανακυκλώσουν, να τα λιώσουν και να τα ξανακάνουν προϊόντα που θα επαναχρησιμοποιηθούν.

Αρκουδάκι: Δηλαδή η κυρία Μαρία και ο Μανώλης δεν μας πέταξαν στα σκουπίδια.

Βιβλίο: Φρόντισαν να μας βάλουν στους ειδικούς κάδους ανακύκλωσης. Στο μπλε κάδο που ήταν στη γειτονιά μας.

Αρκουδάκι: είμαι πολύ χαρούμενος που θα ξαναγίνω κάτι χρήσιμο. Τι λες βιβλίο, μπορεί να ξαναγίνω παιχνίδι και να με αγαπήσει πάλι ένας νέος φόλος;

Βιβλίο: μπορεί ναι, μπορεί όμως να γίνεις και κάτι άλλο. Όπως άλλωστε κι εγώ. Σημασία έχει δώσαμε μια ευκαιρία στην πόλη να γίνει πιο καθαρή.

Αρκουδάκι: Ωχ! Ωχ! Κάποιος με σηκώνει. (μια κούκλα άνθρωπος παίρνει το αρκουδάκι). Αντίο βιβλίοοοοο. Εύχομαι να τα ξαναπούμεεεε.